

บทเทศน์และข้อคิด วันจันทร์ที่ 21 กันยายน 2026
ฉลองนักบุญมัทธีว อัครสาวกและผู้นิพนธ์พระวรสาร
Saint Matthew, the Apostle and Evangelist
 บทอ่าน: **อฟ 4:1-7, 11-13; มธ 9:9-13**

“พระเยซูเจ้าไม่ได้ทอดพระเนตรว่าเราเคยเป็นใคร แต่ทรงทอดพระเนตรว่าเราสามารถเป็นใครได้”

มีเรื่องเล่าว่า ชายคนหนึ่งเสียชีวิตและไปยืนอยู่หน้าประตูสวรรค์ นักบุญเปโตรถามเขาว่า “ตอนอยู่ในโลก คุณทำอาชีพอะไร?” เขาตอบอย่างภาคภูมิใจว่า “ผมเป็นนักบัญชีครับ ผมไม่เคยทำตัวเลขผิดเลยแม้แต่สตางค์เดียว” นักบุญเปโตรจึงเปิดสมุดเล่มใหญ่และถามว่า “แล้วบัญชีความรักละ คุณเคยให้อภัยใครบ้าง?” ชายคนนั้นเงิบ... “บัญชีความเมตตาละ คุณเคยช่วยคนที่ตอบแทนคุณไม่ได้บ้างไหม เมื่อคุณทำดีแก่เขา?” เขายังเงิบ... นักบุญเปโตรจึงพูดว่า “บัญชีของคุณถูกทุกตัวเลข...แต่ขาดตัวเลขที่สำคัญที่สุดคือ ‘หนึ่ง’—คนหนึ่งคนที่คุณควรรัก แต่คุณกลับมองข้ามเขาไป”

วันนี้เราฉลองนักบุญองค์หนึ่งซึ่งเคยเก่งเรื่องตัวเลข เคยทำบัญชีรายรับรายจ่าย แต่วันหนึ่งพระเยซูทรงสอนท่านให้ทำ “บัญชีเล่มใหม่”—บัญชีแห่งความเมตตา ชื่อของท่านคือ **มัทธีว**

- **มัทธีว** มาจากภาษาฮีบรู *Mattityahu* หมายถึง “ของขวัญจากพระเจ้า”
- **เลวี** เป็นชื่อที่ปรากฏในพระวรสารมาระโกและลูกา

1. คนอื่นเห็น “คนเก็บภาษี” แต่พระเยซูเจ้าทรงเห็น “อัครสาวก”

พระวรสารวันนี้เริ่มต้นด้วยถ้อยคำสั้น ๆ ว่า “ขณะที่พระเยซูเจ้าเสด็จผ่านไปจากที่นั่น พระองค์ทรงเห็นชายคนหนึ่งชื่อมัทธีว กำลังนั่งอยู่ที่ด่านภาษี” คำสำคัญคือ **“พระองค์ทรงเห็น”** ทุกคนในเมืองก็มองเห็นมัทธีว แต่สิ่งที่พวกเขาเห็นไม่เหมือนกับสิ่งที่พระเยซูเจ้าทรงเห็น

ประชาชนเห็นคนทรยศ เห็นคนรับใช้มหาอำนาจโรมัน, เห็นคนที่หารายได้จากความ
ทุกข์ของเพื่อนร่วมชาติ, เห็นคนบาปที่ไม่ควรคบหา

แต่พระเยซูเจ้าทรงเห็นสิ่งที่ซ่อนอยู่ภายใต้ความผิวนั้น พระองค์ทรงเห็นหัวใจที่
ยังเปลี่ยนแปลงได้ ทรงเห็นอัครสาวก ทรงเห็นผู้นิพนธ์พระวรสาร และทรงเห็น
นักบุญองค์หนึ่ง

สมเด็จพระสันตะปาปาเบเนดิกต์ที่ 16 ทรงอธิบายว่า คนเก็บภาษีในสมัยพระเยซูเจ้าถูก
มองว่าเป็นทั้งคนบาป คนไม่บริสุทธิ์ และผู้ร่วมมือกับผู้กดขี่ แต่พระเยซูเจ้าไม่ได้ทรง
หลีกหนีคนเช่นนี้ พระองค์เสด็จเข้าไปนั่งร่วมโต๊ะกับพวกเขา

พระเยซูเจ้าไม่ได้ตรัสกับมัทธีว่า “จงอธิบายอดีตของเจ้าให้เราฟังก่อน” ไม่ได้ตรัสว่า
“จงจดใช้ทุกอย่างให้เรียบร้อย แล้วค่อยมาหาเรา”

พระองค์ตรัสเพียงว่า “จงตามเรามาเถิด” ช่างน่าทึ่ง—พระองค์ไม่ทรงสอบสวนอดีต
แต่ทรงมอบอนาคตให้เขา และมัทธี “ก็ลุกขึ้นติดตามพระองค์ไป”

จากคนที่เคยนั่งก้มหน้านับเงิน เขาลุกขึ้นมามองพระพักตร์พระเยซูเจ้า

จากคนที่เก็บเงินให้จักรวรรดิ เขากลายเป็นผู้ประกาศพระอาณาจักรของพระเจ้า

จากคนที่ผู้คนไม่ยอมเอ่ยชื่อ เขากลายเป็นชื่อแรกของพระวรสารในพระคัมภีร์พันธ
สัญญาใหม่

2. พระเยซูเจ้าไม่ได้เพียงเรียกมัทธีออกจากโต๊ะ แต่เสด็จไปนั่งที่โต๊ะของเขา

สิ่งที่เกิดขึ้นต่อจากนั้นยิ่งงดงาม มัทธีเปิดบ้านจัดเลี้ยงพระเยซูเจ้า และเชิญเพื่อน ๆ
ของเขา ซึ่งส่วนใหญ่ก็เป็นคนเก็บภาษีและคนบาป

ข้อคิดวันนี้ หากพระเยซูเจ้าทรงเรียกมัทธีแล้วรับตรัสว่า “ต่อไปนี้ห้ามคบเพื่อนเก่า
พวกนั้นไม่ดี” มัทธีอาจติดตามพระองค์เพียงคนเดียว แต่พระเยซูเจ้าเสด็จไปที่บ้าน
ของมัทธี เพราะทรงต้องการให้การกลับใจของคนหนึ่ง กลายเป็นประตูแห่งความรอด
สำหรับอีกหลายคน

นี่คือภาพของพระศาสนจักรที่โลกต้องการในวันนี้—ไม่ใช่พระศาสนจักรที่ยืนอยู่ห่าง ๆ
แล้วชี้นิ้วตัดสินว่าใครดี ใครเลว แต่เป็นพระศาสนจักรที่กล้านั่งร่วมโต๊ะ รับฟังบาดแผล
และเปิดพื้นที่ให้คนเริ่มต้นใหม่ พระศาสนจักรไม่ใช่ “ชมรมของคนที่ไม่เคยทำผิด”
แต่เป็น “ครอบครัวของคนบาปที่ได้รับความเมตตา”

บางครั้งเราคาดหวังอีกอาจเคร่งครัดกับคนอื่นมากกว่าที่พระเยซูเจ้าทรงเคร่งครัดเสียอีก เราอาจกังวลว่าใครแต่งตัวไม่เหมาะสม ใครไม่ได้มาวัดนาน ใครครอบครัวแตกแยก ใครเคยมีประวัติไม่ดี—จนลืมหาคำถามสำคัญว่า “เราจะช่วยให้เขาได้พบสายพระเนตรแห่งความเมตตาของพระเยซูเจ้าได้อย่างไร?” *ถ้าคนบาปไม่กล้าเข้าวัด เพราะกลัวสายตาของเรา ก็ถึงเวลาที่เราต้องถามว่า สายตาของเราเหมือนพระเยซูเจ้า หรือเหมือนพวกฟาริสี?*

3. “เราไม่ได้มาเรียกคนชอบธรรม แต่มาเรียกคนบาป”

เมื่อพวกฟาริสีตำหนิ พระเยซูเจ้าตรัสว่า “คนสบายดีไม่ต้องการหมอ แต่คนเจ็บไข้ต้องการ...เราไม่ได้มาเรียกคนชอบธรรม แต่มาเรียกคนบาป” โรงพยาบาลที่ไม่มีผู้ป่วย อาจดูสะอาด สงบ และเป็นระเบียบมาก— แต่โรงพยาบาลเช่นนั้นไม่มีประโยชน์ เช่นเดียวกัน วัดที่มีเฉพาะคนที่ดูเรียบร้อย แต่คนที่ชีวิตแตกสลายไม่กล้าเข้ามา วัดนั้นอาจดูสงบ แต่กำลังสูญเสียหัวใจแห่งพระวรสาร พระเยซูเจ้าไม่ได้ตรัสว่า ความบาปไม่สำคัญ พระองค์ไม่ได้ทรงรับรองการคดโกงของมัทธิว แต่ทรงเชื่อว่า คนบาปมิได้เป็นเพียงผลรวมของความผิดที่เขาเคยกระทำ ความเมตตาไม่ใช่การบอกว่า “ไม่เป็นไร ทำผิดต่อไปเถอะ” ความเมตตาคือการบอกว่า “สิ่งที่เธอทำนั้นผิด แต่เธอมีค่ามากเกินกว่าจะถูกทิ้งไว้ในความผิดนั้น จงลุกขึ้น และตามเรามา”

โลกปัจจุบันชอบตีตราคนอย่างรวดเร็ว ความผิดหนึ่งครั้งกลายเป็นตัวตนทั้งหมดของเขา ข้อความผิดเพียงประโยคเดียวอาจติดตามเขาไปตลอดชีวิต โลกออนไลน์จำความผิดของคนได้อย่างแม่นยำ แต่ลืมเปิดโอกาสให้คนกลับใจ พระเยซูเจ้าทรงทำตรงกันข้าม พระองค์ทรงจำคุณค่าของมนุษย์ แม้ในวันที่มนุษย์คนนั้นลืมคุณค่าของตนเอง

4. จากการเก็บภาษี สู่การเขียนพระวรสาร

ในรายชื่ออัครสาวก พระวรสารมัทธิวเรียกตนเองอย่างตรงไปตรงมาว่า “มัทธิวคนเก็บภาษี” ขณะที่รายชื่อในพระวรสารเล่มอื่นไม่ได้เน้นอาชีพที่น่าอับอายนี้ สมเด็จพระสันตะปาปาเบเนดิกต์ที่ 16 ทรงชี้ว่า มัทธิวไม่ปิดบังอดีตของตน เพราะอดีตนั้นกลายเป็นพยานถึงพระเมตตาของพระเจ้า

นี่คือความศักดิ์สิทธิ์ที่แท้จริง—ไม่ใช่การแสวงหาเหมือนเราไม่มีบาดแผล แต่เป็นการยอมให้พระเจ้าทรงเปลี่ยนบาดแผลของเราให้กลายเป็นหน้าต่าง ซึ่งคนอื่นสามารถมองเห็นพระเมตตาของพระองค์

มัทธิวเคยใช้ปากกาเขียนตัวเลขที่สร้างความทุกข์ให้ผู้คน แต่ภายหลัง ปากกาด้ามเดียวกันกลับเขียนเรื่อง ความสุขแท้แปดประการ บทข้าแต่พระบิดา อุปมาเรื่องการให้อภัย และพระบัญชาของพระเยซูเจ้าให้ไปสั่งสอนนานาชาติ พระเจ้ามิได้ทรงทำลายความสามารถเดิมของมัทธิว แต่ทรงชำระและเปลี่ยนทิศทางของมัน พระเจ้าก็ทรงทำเช่นเดียวกันกับเรา

นิสัยพูดเก่ง สามารถกลายเป็นการให้กำลังใจ

ความละเอียดเรื่องเงิน สามารถกลายเป็นความซื่อสัตย์ในการรับใช้

ความเป็นผู้นำ สามารถกลายเป็นการดูแลผู้อื่น

แม้แต่อดีตที่เจ็บปวด ก็สามารถกลายเป็นความเข้าใจคนที่กำลังเจ็บปวดแบบเดียวกัน พระเจ้าไม่จำเป็นต้องทิ้งอดีตของเรา พระองค์สามารถไถ่กู้อดีตนั้น และใช้มันเพื่อพระอาณาจักรของพระองค์

5. พระศาสนจักรคือกายหนึ่งเดียวที่ประกอบด้วยคนแตกต่างกัน

นักบุญเปาโลบอกเราในบทอ่านแรกว่า “มีพระกายเดียวและพระจิตเจ้าองค์เดียว...แต่เราแต่ละคนได้รับพระพรตามสัดส่วนที่พระเยซูเจ้าประทานให้”

มัทธิวแตกต่างจากเปโตร เปโตรเป็นชาวประมง มัทธิวเป็นคนเก็บภาษี

ซีโมนผู้รักชาติอาจเคยเกลียดคนอย่างมัทธิวอย่างที่สุด แต่พระเยซูเจ้าทรงเรียกทั้งสองคนให้อยู่ในคณะอัครสาวกเดียวกัน

นี่คืออัศจรรย์ของพระศาสนจักร—คนที่ตามธรรมชาติอาจไม่เคยนั่งโต๊ะเดียวกัน กลับมารับศีลมหาสนิทจากโต๊ะเดียวกัน พระศาสนจักรจึงไม่ต้องการให้ทุกคนเหมือนกัน แต่ต้องการให้ทุกคนเดินไปหาพระคริสต์องค์เดียวกัน

ในโลกที่แตกแยกเพราะการเมือง เชื้อชาติ ชนชั้น ศาสนา และความคิดเห็น พระศาสนจักรต้องเป็นเครื่องหมายว่า ความแตกต่างไม่จำเป็นต้องกลายเป็นความเกลียดชัง

เราอาจคิดไม่เหมือนกัน แต่ยังรักกันได้

เราอาจมีอดีตแตกต่างกัน แต่มีอนาคตเดียวกันในพระคริสต์ได้

เราอาจมาจากคนละโตะ แต่พระเยซูเจ้าทรงเชิญเราสู่โตะศีลมหาสนิทเดียวกัน

เกร็ดที่น่าประทับใจ: นักบุญมัทธิวกับสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส

วันที่ 21 กันยายน ค.ศ. 1953 วันฉลองนักบุญมัทธิว เด็กหนุ่มชาวอาร์เจนตินาวัย 16–17 ปีชื่อฮอร์เซ มารีโอ แบร์โกลโย เดินผ่านวัดแห่งหนึ่ง และรู้สึกอยากเข้าไปแก้บาป

ภายหลังท่านเล่าว่า ท่านเข้าไปเป็นคนหนึ่ง แต่เมื่อออกจากตู้แก้บาป ท่านกลับออกมาเป็นคนหนึ่ง—ชีวิตของท่านเปลี่ยนไป เพราะรู้สึกว่พระเจ้าทรงทอดพระเนตรท่านด้วยความเมตตาและทรงเรียกท่าน

เด็กหนุ่มคนนั้นต่อมากลายเป็นสมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิส ท่านจึงเลือกคติพจน์ประจำสมณศักดิ์ว่า **Miserando atque eligendo** ซึ่งมาจากคำอธิบายนการเรียกนักบุญมัทธิวของนักบุญบีด แปลได้ว่า “พระองค์ทรงทอดพระเนตรเขาด้วยพระเมตตา และทรงเลือกเขา”

ข้อมูลจากสันตะสำนักยืนยันว่า ประสบการณ์กระแสเรียกของพระสันตะปาปาฟรังซิสเกิดขึ้นตรงกับวันฉลองนักบุญมัทธิว และคติพจน์ของท่านมีที่มาจากเหตุการณ์การเรียกมัทธิวโดยตรง ช่างเป็นเรื่องที่งดงาม—สายพระเนตรที่เคยเปลี่ยนคนเก็บภาษีให้เป็นอัครสาวก ยังคงเปลี่ยนเด็กหนุ่มคนหนึ่งให้กลายเป็นพระสันตะปาปา และสายพระเนตรเดียวกันนั้นกำลังมองมายังเราในวันนี้

สรุปภาพรวมข้อคิดวันนี้

วันนี้พระเยซูเจ้าอาจไม่ได้ทรงเรียกเราให้ออกจากด้านภาษี แต่ทรงเรียกเราให้ออกจาก “ที่นั่ง” บางอย่าง บางคนกำลังนั่งอยู่บนความผิดในอดีต, บางคนนั่งอยู่บนความโกรธแค้น, บางคนนั่งอยู่บนเงินทองและความมั่นคง, บางคนนั่งอยู่บนความคิดว่า “ฉันเปลี่ยนไม่ได้แล้ว”, บางคนนั่งอยู่บนบัลลังก์แห่งการตัดสินผู้อื่น

พระเยซูเจ้าเสด็จผ่านมา หยุดตรงหน้าเรา ทอดพระเนตรเรา—ไม่ใช่ด้วยความรังเกียจ แต่ด้วยพระเมตตา—และตรัสว่า “จงตามเรามาเถิด”

พระองค์ไม่ได้ทอดพระเนตรเพียงว่าเราเคยเป็นใคร แต่ทรงทอดพระเนตรว่า หากเรา
 เดินกับพระองค์ เราจะกลายเป็นใครได้ มัทธิลูกขึ้น ทิ้งโต๊ะเก็บภาษีไว้เบื้องหลัง แต่สิ่ง
 ที่ท่านได้รับนั้นยิ่งใหญ่กว่ามาก—ท่านทิ้งโต๊ะที่นับเงิน เพื่อมานั่งที่โต๊ะแห่งพระเมตตา
 ทิ้งบัญชีหนี้สิน เพื่อเขียนข่าวดีแห่งการให้อภัย
 ทิ้งชีวิตที่ผู้คนรังเกียจ เพื่อกลายเป็นนักบุญที่พระศาสนจักรเคารพรักตลอดกาล
 วันนี้พระเยซูเจ้ายังตรัสกับเราเช่นเดียวกันว่า “อย่านั่งจมอยู่กับอดีตของเจ้าอีกเลย จง
 ลูกขึ้น เพราะเรายังมีอนาคตสำหรับเจ้า”

ขอให้บุญมัทธิล อัครสาวกและผู้นิพนธ์พระวรสาร โปรดเสนอวิงวอนเพื่อเรา ให้เรามี
 ความกล้าที่จะลุกขึ้นติดตามพระเยซูเจ้า และมีสายตาที่มองเห็นผู้อื่นด้วยความเมตตา
 ดังที่พระเยซูเจ้าทรงทอดพระเนตรเราทุกคน

อยากเล่าเรื่องที่น่าสนใจมากเรื่องหนึ่ง

ในกรุงโรม มีภาพเขียนชื่อดังของคาราวัวโจชื่อ “การเรียกนักบุญมัทธิล” อยู่ในวัดซาน
 ลุยจี เด ฟรันเซซี ในภาพนั้น ห้องเก็บภาษีมืดสลัว มัทธิลและเพื่อนๆ กำลังก้มหน้านับ
 เงิน ทันใดนั้นพระเยซูเจ้าเสด็จเข้ามา แสงสว่างพาดผ่านความมืดตรงไปยังมัทธิล พระ
 เยซูเจ้าทรงเหยียดพระหัตถ์และเรียกเขา มัทธิลทำหน้าประหลาดใจ พลังขึ้นมาที่ตนเอง
 เหมือนกำลังถามว่า “พระองค์หมายถึงข้าพเจ้าหรือ? คนอย่างข้าพเจ้านี้นะ?”

แต่จุดหักมุมของเรื่องไม่ได้อยู่เพียงในภาพ—แต่อยู่ที่ตัวจิตรกรผู้วาดภาพนั้น คาราวัวโจ
 เป็นอัจฉริยะด้านศิลปะ แต่ชีวิตของเขาเต็มไปด้วยความรุนแรง การทะเลาะวิวาท
 และปัญหากฎหมาย ในที่สุดเขามาขายคนหนึ่งระหว่างเหตุวิวาท ต้องหลบหนีออก
 จากกรุงโรม และใช้ชีวิตช่วงสุดท้ายแสวงหาการอภัยโทษ ชีวิตอันดุเดือดและมีดมน
 ของเขาตัดกับแสงสว่างอันน่าทึ่งในภาพเขียนของเขาเอง

ดังนั้น เมื่อคาราวัวโจวาดมัทธิลซึ่งกำลังถามว่า “พระองค์เรียกคนอย่างข้าพเจ้าหรือ?”
 บางทีเขาอาจไม่ได้กำลังวาดเพียงนักบุญมัทธิล—เขาอาจกำลังวาดหัวใจของตนเองด้วย
 เขาอาจกำลังถามพระเยซูเจ้าว่า “คนที่มีชีวิตยุ่งเหยิงอย่างข้าพเจ้า คนที่เคยทำผิด
 ร้ายแรงอย่างข้าพเจ้า ยังอยู่ในสายพระเนตรแห่งพระเมตตาของพระองค์หรือไม่?”

และคำตอบของภาพนั้นก็คือ แสงสว่าง แสงจากพระเยซูเจ้าไม่ได้ส่องเข้าห้องเพราะห้องนั้นสะอาด ไม่ได้ส่องไปยังมัทธิวเพราะเขาบริสุทธิ์ แต่ส่องเข้าไปเพราะห้องนั้นมีด และเพราะมัทธิวต้องการความรอด

สมเด็จพระสันตะปาปาฟรังซิสทรงรักภาพนี้มาก เมื่อเสด็จไปกรุงโรม พระองค์มักไปนั่งภาวนาเบื้องหน้าภาพนี้ เพราะทรงมองเห็นตนเองในท่าทางของมัทธิว—คนบาปที่ประหลาดใจเมื่อค้นพบว่าพระเยซูเจ้ายังทรงทอดพระเนตรและเลือกเขา

ข้อคิดของเรา

บางครั้งเราคิดว่า เราต้องออกจากความมืดให้ได้ก่อน แล้วพระเจ้าจึงจะทรงมองเห็นเรา แต่ภาพของคาราวัจโจบอกความจริงอีกอย่างหนึ่งว่า ไม่ใช่เราที่ต้องออกจากความมืดเพื่อไปพบพระเจ้า แต่เป็นพระเยซูเจ้าผู้ทรงนำแสงสว่าง เสด็จเข้ามาตามหาเราในความมืด คำถามจึงไม่ใช่ว่า “อดีตของฉันทมึดมนเกินไปหรือไม่?” แต่คือ “เมื่อแสงของพระเยซูเจ้าส่องมาถึงฉัน ฉันจะยังนั่งนับเหรียญอยู่ที่เดิม หรือจะลุกขึ้นติดตามพระองค์?”

“วันนี้ พระเยซูเจ้าทรงทอดพระเนตรเราเช่นเดียวกับที่ทรงทอดพระเนตรมัทธิว ไม่ใช่เพราะเราไม่มีความมืด แต่เพราะพระองค์ทรงทราบว่าแสงสว่างของพระองค์สามารถเปลี่ยนชีวิตเราได้”

“พระเยซูเจ้าไม่ได้รอให้มัทธิวออกจากความมืดก่อนจึงเรียกเขา แต่ทรงนำแสงสว่างเข้าไปหาเขาในความมืด แล้วตรัสว่า ‘จงตามเรามาเถิด’” อาแมน

วิษณุ ธัญญอนันต์ เจ้าอาวาสวัดเชนต์จ้อหัน ลาดพร้าว กรุงเทพฯ